

Звіт
про основні показники наукової діяльності
кафедри психіатрії, наркології та медичної психології
за 4-й квартал 2024 року

№	Назва кафедри	Найменування завдання, виконавець	Термін виконання, виконавець	Наукові результати виконання завдання
1.	Психіатрії, наркології та медичної психології	Науково-дослідна робота «Клініко-психопатологічні та параклінічні дослідження і оптимізація лікувально-реабілітаційних заходів при основних формах психічної патології та коморбідних розладах» № державної реєстрації: 0121U108235 Керівник НДР Проф. А.М. Скрипніков відповідальний виконавець: <i>Животовська А.І.</i> <i>Бойко Д.І.</i>	2021 – 2025 рр.. <i>Животовська А.І.</i> 2023 – 2024 рр.. <i>Бойко Д.І.</i>	Завершено написання дисертаційної роботи. Робота готується до захисту. Триває аналіз даних, отриманих у ході первинного анкетування. Продовжено написання статей до фахових видань та періодичних видань наукометричних баз Scopus, Web of Science, підготовку до виступів на науково-практичних конференціях.
2.	Психіатрії, наркології та медичної психології	Науково-дослідна робота «Роль порушень сну та циркадного ритму у діагностиці, прогнозуванні перебігу, реабілітації та комплексному лікуванні розладів психіки та захворювань нервової системи» № державної реєстрації: 0124U000094 Керівники НДР Проф. А.М. Скрипніков Проф. М.Ю. Дельва відповідальний виконавець: <i>Бойко Д.І.</i> «Комплексний підхід у лікуванні стрес-асоційованих психічних розладів та аналіз предикторів резидуальних симптомів у комбатантів з урахуванням порушень сну»	2023 – 2027 рр.. <i>Бойко Д.І.</i>	Триває написання розділу 2. Триває збір та реєстрація даних, проведено підготовку до виконання 2-го етапу клінічного дослідження. Продовжено написання статей до фахових видань та періодичних видань наукометричних баз Scopus, Web of Science, підготовку до виступів на науково-практичних конференціях.
3.	Психіатрії, наркології та медичної психології	Науково-дослідна робота «Клініко-психопатологічні та параклінічні дослідження і оптимізація лікувально-реабілітаційних заходів при основних формах психічної	2023 – 2027 рр.. Борисенко В. В.	Завершено написання розділу 1, що містить огляд сучасних літературних джерел з досліджуваної проблеми. Розпочато збір та реєстрацію даних, розпочато роботу над

		<p>патології та коморбідних розладах» № державної реєстрації: 0121U108235 Керівник НДР Проф. А.М. Скрипніков відповідальний виконавець: <i>відповідальний виконавець:</i> <i>Борисенко В. В.</i> «Патоморфоз шизофренії: семіотика, клініко-патогенетичні та психосоціальні чинники, рання діагностика, лікування» На підставі системного аналізу особливостей сучасного соціально-демографічного, клініко-психопатологічного, психосоціального та терапевтичного патоморфозу шизофренії, науково обґрунтувати та розробити нові підходи до оптимізації її ранньої діагностики, лікування та реабілітації.</p>		<p>дизайном дослідження. Продовжено написання статей до фахових видань та періодичних видань наукометричних баз Scopus.</p>
--	--	--	--	---

4.	Психіатрії, наркології та медичної психології	<p>Науково-дослідна робота «Системний підхід до вивчення стрес-асоційованих розладів (механізми формування, діагностика, психосоціальна дезадаптація, терапія, реабілітація та профілактика)» № державної реєстрації: 0122U202027 Керівник НДР Проф. Л.О. Герасименко відповідальні виконавці: проф. Герасименко Л.О. асп. Приліпка К. Дослідити та оптимізувати психогігієнічні особливості психосоціальної дезадаптації внутрішньо переміщених студентів медичних закладів вищої освіти України в умовах воєнного часу</p>	2022 – 2026 рр.. Приліпка К.	<p>Підготовлено огляд літературних джерел та описано 2 глави, матеріали та методи. Готується стаття до науко метричної бази Scopus за матеріалами 3-го розділу, тези доповідей.</p>
5.	Психіатрії, наркології та медичної психології, Неврології	<p>«Нейро-психологічні особливості больових феноменів при органічних ураженнях нервової системи та психіки внаслідок бойових дій» Керівники НДР: проф. А.М. Скрипніков, проф.</p>	2024-2028 рр. Гринь К.В.	<p>Тема ініціативної науково-дослідної роботи кафедри нервових хвороб та кафедри психіатрії, наркології та медичної психології затверджена на засіданні Проблемної комісії з терапевтичних дисциплін</p>

	<p>М.Ю. Дельва; відповідальні виконавці: Герасименко Л.О., Гринь К.В. «Розлади адаптації в учасників бойових дій з бойовою травмою (діагностика, лікування, реабілітація)».</p> <p>На підставі системного аналізу анамнестичних, клінічних, психопатологічних, патофизиологічних характеристик розладів адаптації в учасників бойових дій з бойовою травмою, науково обґрунтувати та розробити комплексну систему діагностично- лікувальних та реабілітаційних заходів.</p>		<p>Полтавського державного медичного університету від 15.05.2024 року (протокол №5), подана до затвердження Вченою радою ПДМУ. Написано I розділ, що містить огляд сучасних літературних джерел з досліджуваної проблеми. Проведено набір досліджуваного матеріалу, сформульовано гіпотезу дисертаційного дослідження. Проводиться систематизація даних. Подано статтю до наукометричної бази Scopus, проводиться психодіагностичний етап роботи з пацієнтами за профілем дослідження.</p>
--	---	--	--

Таблиця 2.

Найменування завдання, виконавець	Найменування показників виконання завдання (стаття, патент, інформаційний лист, методичні рекомендації, нововведення)	Одиниця виміру	Очікувані результати	Фактично досягнуто
Оформити авторське право на усний твір: лекція «МКХ-11 приймає естафету» Герасименко Л.О.	Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір Герасименко Л.О. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на усний твір № 132275. Лекція «МКХ-11 приймає естафету». – Дата реєстрації 23.12.2024	1 шт.	Підготувати авторське право на усний твір: лекція «МКХ-11 приймає естафету»	Оформлено авторське право на усний твір: лекція «МКХ-11 приймає естафету»
Описати діагностику та терапію алкогольної і наркотичних інтоксикацій, отруєння сурогатами алкоголю, синдромів відміни й гострих психотичних розладів при залежностях від психоактивних речовин. Л.О. Герасименко, А.М. Скрипніков, П. В. Кидонь	Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 131043. Навчальний посібник «Екстрена наркологічна допомога» / Л. О. Герасименко, А. М. Скрипніков, П. В. Кидонь. – Дата реєстрації 04.11.2024.	1 шт.	Описати діагностичні критерії й невідкладну наркологічну допомогу при алкогольній і наркотичних інтоксикаціях, навести алгоритм дій при отруєнні сурогатами алкоголю, описати тамування синдрому відміни та подолання гострих психотичних	Подано діагностичні критерії й невідкладну наркологічну допомогу при алкогольній і наркотичних інтоксикаціях, наведено алгоритм дій при отруєнні сурогатами алкоголю, описано тамування синдрому відміни та подолання гострих психотичних станів у наркологічній практиці.

			станів наркологічний практиці.	у
Створити психоедукаційну фазову програму для порушень сну із урахуванням гігієни сну, контролю стимулів Шкодін А.Д., Бойко Д.І.	Стаття Scopus (Q2) A conception of integrated phased model combining sleep hygiene and stimulus control as an adult sleep education approach. <i>Frontiers in Neurology.</i> – 2024. – Т. 15. – С. 1513509.	1 шт.	Буде створено психоедукаційну фазову програму для порушень сну із урахуванням гігієни сну, контролю стимулів	Розроблено та описано психоедукаційну фазову програму для порушень сну із урахуванням гігієни сну, контролю стимулів
Узагальнити досвід лікування дітей із трихобезоарами; розглянути аспекти зв'язку між хірургією та психіатрією; визначити тактику післяопераційної психіатричної/психологічної допомоги. І.В. Ксьонз, А.М. Скрипніков, Г.Ю. Васильєва, Є.М. Гриценко, Є.В. Пилипюк, О.В. Овчар	Стаття Ксьонз І.В., Скрипніков А.М., Васильєва Г.Ю., Гриценко Є.М., Пилипюк Є.В., Овчар О.В. Трихобезоари як прояв порушень психічного здоров'я дітей: погляд хірурга та психіатра (українською) <i>Paediatric Surgery (Ukraine).</i> 2024.3(84):107-112; http://doi.org/10.15574/PS.2024.3(84).10712 Scopus Q 4	1 шт.	Проаналізувати досвід лікування дітей із трихобезоарами; розглянути аспекти зв'язку між хірургією та психіатрією; визначити тактику післяопераційної психіатричної/психологічної допомоги.	Трихотиломанія – це складний для лікування психічний розлад. На сьогодні недостатньо даних про основні механізми розвитку цього розладу, що ілюструється відсутністю методів, які забезпечують довготривале і стійке полегшення симптомів ТТМ. Існує лише чотири рандомізовані контрольовані клінічні дослідження, у яких оцінювали ефективність когнітивно-поведінкової терапії та застосування глутаматергічного модулятора N-ацетилцистеїну. Медикаментозні препарати, такі як кломіпрамін, N-ацетилцистеїн і оланзапін, що виявилися ефективними для лікування ТТМ у дорослих, не схвалені до застосування в дітей. Така відсутність доказів зводить коло лікування в дітей до зосередження виключно на нефармакологічних/психологічних методах. Когнітивно-поведінкова терапія з компонентами тренінгу зі зміни звичок схвалена до застосування в дитячому віці і має найбільшу доказову базу з послаблення симптомів ТТМ. Терапія зі зміни звичок застосовується до всіх повторюваних розладів поведінки в дітей і складається з трьох основних компонентів: тренування усвідомленості, тренування конкуруючих дій і соціальної підтримки. Метою тренування усвідомлення є зробити

				звичку більш свідомою, почати помічати, у яких саме ситуаціях дитина висмикує волосся, що стає пусковим механізмом, а також виявити можливі «попереджувальні знаки» такої поведінки. Під час тренування конкуруючих дій дитину навчають поведінці, несумісній із цільовою поведінкою. Конкуруюча дія має бути протилежною реакції цільової поведінки, її слід підтримувати протягом 1 хвилини або доти, доки позиви до цільової поведінки не вщухнуть, вона має бути соціально непомітною. Дітей вчать ініціювати конкуруючу реакцію після визначення або попереджувального знака цільової поведінки. Компонент соціальної підтримки складається з визначення члена сім'ї або друга, який підбадьорить і підтримає дитину у використанні її конкуруючої реакції. Компонент соціальної підтримки вважається важливим компонентом лікування дітей.
Проаналізувати характерні особливості кошмарів у комбатантів із посттравматичними стресовими розладами Д. Бойко, О. Мац, Я. Мартиненко, О. Олійник, В. Артюх, Л. Животовська	Тези та стендова доповідь Д. Бойко, О. Мац, Я. Мартиненко, О. Олійник, В. Артюх, Л. Животовська Особливості кошмарів при посттравматичному та комплексному посттравматичному стресовому розладі у комбатантів / IV Конгрес з міжнародною участю «Психосоматична медицина XXI століття: реалії та перспективи», м. Київ, 14-16 листопада 2024 / Психосоматична медицина та загальна практика [Інтернет]. – 2024. – Вип. 9(4). Доступний у: https://uk.e-	1	Встановити особливості кошмарів у комбатантів із ПТСР та К-ПТСР	Проведена оцінка частоти та визначено характерні особливості кошмарів при ПТСР.

	medjournal.com/index.php/psp/article/view/559			
Дослідити особливості циркадної регуляції у пацієнтів з тривожними розладами Животовська А.І	Тези та стендова доповідь Животовська А.І. Особливості циркадної регуляції при тривожних розладах. / Животовська А.І. / IV Конгрес з міжнародною участю «Психосоматична медицина XXI століття: реалії та перспективи», м. Київ, 14-16 листопада 2024 / Психосоматична медицина та загальна практика [Інтернет]. – 2024. – Вип. 9(4). Доступний у: https://uk.e-medjournal.com/index.php/psp/article/view/559	1 шт	Визначити рівень експресії основних генів циркадного годинника у пацієнтів з тривожними розладами.	Виявлено різницю рівня експресії основних генів циркадного годинника в залежності від індивідуального хронотипу. Отримані дані свідчать про необхідність подальшого поглибленого вивчення молекулярно-генетичних механізмів циркадної системи у осіб з тривожними розладами.
Вивчити порушення адаптивних ресурсів у військовослужбовців, які приймали участь у зоні інтенсивних бойових дій Герасименко Л.О., Ісаков Р.І., Золочевський І.О.	Тези та стендова доповідь Герасименко Л.О., Ісаков Р.І., Золочевський І.О. Порушення адаптивних ресурсів учасників інтенсивних бойових дій / Герасименко Л.О., Ісаков Р.І., Золочевський І.О. / IV Конгрес з міжнародною участю «Психосоматична медицина XXI століття: реалії та перспективи», м. Київ, 14-16 листопада 2024 / Психосоматична медицина та загальна практика [Інтернет]. – 2024. – Вип. 9(4). Доступний у: https://uk.e-medjournal.com/index.php/psp/article/view/559	1 шт	Вивчити порушення адаптивних ресурсів у військовослужбовців, які приймали участь у зоні інтенсивних бойових дій	Виявлено, що ступінь порушень адаптивних ресурсів учасників з інтенсивним бойовим досвідом корелювали з вираженістю тривоги, а також залежали від тривалості перебування в умовах інтенсивних бойових дій, частоти психотравматичних подій під час служби. Також встановлено, що спектр психопатологічних проявів учасників інтенсивних бойових дій варіювали від семіотичних комплексів близьких до панічних атак аж до психогенної каталепсії.

<p>Підготувати усну доповідь на конгрес та систематизовано подати інформацію з позицій психіатра щодо сучасного явища, квадроберів.</p> <p>Герасименко Л.О.</p>	<p>Усна доповідь Герасименко Л.О. Квадробери: погляд психіатра /Герасименко Л.О./ IV Конгрес з міжнародною участю «Психосоматична медицина XXI століття: реалії та перспективи», м. Київ, 14-16 листопада 2024 / Психосоматична медицина та загальна практика [Інтернет]. – 2024. – Вип. 9(4). Доступний у: https://uk.e-medjournal.com/index.php/psp/article/view/559</p>	<p>1 шт</p>	<p>Подати сучасний погляд фахівця на проблему квадроберів.</p>	<p>Усний виступ з доповіддю на провідному конгресі з міжнародною участю «Психосоматична медицина XXI століття: реалії та перспективи», м. Київ, 14-16 листопада 2024</p>
<p>Охарактеризувати важливість належного рівня екологічної культури медичного фахівця.</p> <p>Животовська Л.В. Боднар Л.А. Бойко Д.І.</p>	<p>Стаття Животовська Л.В. Боднар Л.А. Бойко Д.І. Екологічне виховання студентів-медиків як важлива складова підтримання ментального та фізичного здоров'я / Л.В. Животовська, Л.А. Боднар, Д.І. Бойко, В.А. Боднар // Сучасні проблеми вивчення медико-екологічних аспектів здоров'я людини. Матеріали науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю. 30-31.10.2024. – Полтава, 2024. – С. 63–66.</p>	<p>1</p>	<p>Охарактеризувати важливість належного рівня екологічної культури медичного фахівця.</p>	<p>Результатом належного рівня екологічної культури є формування особистості медичного фахівця, здатного своєчасно і правильно вирішувати екологічні проблеми із мінімальним ризиком негативного впливу на оточуюче середовище та стан свого здоров'я і здоров'я населення.</p>
<p>Розробити корисну модель для зменшення впливу стресу</p> <p>Шкодін А.Д., Бойко Д.І., Таряник К.А., Дельва М.Ю.</p>	<p>Патент на корисну модель Пат. 158190 Україна, МПК(2024. 01) А61Н 1/00 А61Н 5/00 А63В 23/18 (2006.01). Пристрій для редукції психологічного стресу / ; заявник та патентовласник Полтавський державний медичний університет. – № u 2024 02047 ; заявл. 18.04.2024 ; опубл.08.01.2024, Бюл. № 2.</p>	<p>1 шт.</p>	<p>Буде створено корисну модель для зменшення впливу стресу</p>	<p>Створено корисну модель для зменшення впливу стресу</p>

Завідувач кафедри психіатрії, наркології та медичної психології ПДМУ доктор мед. наук, професор

А. М. Скрипніков

*виконавець:
відповідальна за наукову роботу кафедри психіатрії, наркології та медичної психології ПДМУ доктор мед. наук, професор*

Л.О. Герасименко

